

(המשך מעמ' 9)

כי ה...בקשה להספקת מים" קבעה בפירוט: צרכן המים, חושב תל-אביב, מתחייב מראש לקבל ולשלם את כל החשבונות ש- יוגשו לו, ללא כל ערעור. כל הודעותיו של מנהל מפעל המים יתקבלו עלידי הצרכן ללא כל ערעור. העירייה אינה מתחייבת לספק מים לצרכן, אפילו אם כל חובותיו סולקו בזמן. מפעל המים רשאי לחדש ולהפסיק את הס- פקת המים בלא כל הודעה מוקדמת, ומבלי לתת לצרכן כל סיבה שהיא למעשיו. עובדי מפעל המים רשאים להיכנס ולצאת מדירתו של הצרכן, בכל שעה, בין השעות שמונה בבוקר לחמש אחר הצהריים, ובלבד שמונה מפעל המים יצאה עליהם לע- שות זאת, גם מבלי לקבל את רשותו של הצרכן.

עקרונות או מים? פקדי מפעל ה- מים אינם זוכרים אפילו מקרה אחד של אורח-סרבן שסרב לחתום על החוזה החד- צדדי, שהעירייה הכינה עבורו. גם לאזרחים שאינם מחתרים בקלות על עקרונותיהם הי- תה סיבה טובה מאד לחתור עליהם במקרה זה: אם לא היו חותמים על ה"בקשה", היתה העירייה מפסיקה מיד את הספקת המים לבתיהם.

אולם ההתעניינות הציבורית בסעיפיו הי- מוריים של ההסכם גרמה בכל זאת לתווה במשרדי העירייה. הסביר השבוע מתתיהו קליר, דובר העירייה, לכתב העולם הזה: "ה- טופס הוכן לפני מספר שנים והיה מיועד למפעלי תעשייה. עכשיו, עם ריבוי צרכני מים-לפרימורדים בבתי-מגורים, אנו עומדים לפני עריכת טופס חדש שיהיו בו א-יאלה שינויים. עד כה לא ניצלה העירייה, ולא תנצל גם בעתיד, סעיפים הפוגעים כאילו בצרכן."

את הטופס הכינה ועדת המים, לפני כ- שמונה שנים. הוא נוסח בידי עורך-הדיון של העירייה, אושר עלידי ועדת הכספים הי- המועצה, מועצת העיר ושר הפנים, הס- ביר מרכזי ארלך, יושב-ראש ועדת המים, ונציג הציונים הכלליים במועצת העיר תל- אביב. "בימים הקרובים נתחיל לעבוד על התקנת טופס חדש".

עד אז, המשיכו אורחי תל-אביב, לתתם על חיתור מרצון ומראש על כל זכויותיהם הראשונות.

דרכי חיים

אשה בבית

יוסיים, אחרי שעות העבודה, היה מוח- מד מחמאד, פועל יפואי צעיר, יושב בפתח ביתו, מסתכל בעוברים ושבים. באחד הימים הופנתה תשומת-ליבו לאשה ערבית, זקופה ונאה, שעברה לפני הבית.

מוחמד הזין מדי יום את עיניו במראה האשה. גם היא לא הסתה מבטיה. עד מהרה נודע למוחמד שהנושא למבטיו היא עדאחיה עבד-אל רחמן, אם לשני ילדים, בת 37. הרחק הצעיר (25), בעל השפמפם השחור הגוון-למשעי, לא נעדר אפילו יום אחד מ- סף ביתו. במהרה התפתחו המבטים לשחה קלה. מאז עברו יחסי השניים אל תוך ביתו של מוחמד. הצעיר לא הוסיף עוד לשבת על המפתן, עדאחיה ארזה את חפציה האישיים, נטשה את בעלה וילדיה, עברה לגור בביתו של מוחמד.

נישואין ב-500 ל"י. במשך חודשיים גרה עדאחיה בביתו של מוחמד. אהבתם של הגבר הצעיר והאשה הנשואה, אשר 12 שנות חיים הפרידו ביניהם, הפכה לשם דבר ביטו הערבית. בעיקר תמהו השכנים מדוע אין בעלה של עדאחיה עושה משהו להסרת החרפה מעל משפחתו. לאיש מאנשי הסביבה לא היה ספק כי מנוחתם תופרע באחד הי- ימים הקרובים, פשכסכו או כדורי אקדה יפ- לו את ליבם של עדאחיה ומאהבה. אך כל החששות הופרכו.

כעבור חודשיים חזרה עדאחיה לביתה כל- עומת שבאה, מוחמד תפס שוב את כסאו בפתח הבית. השבוע קרה משהו נוסף: הפרשה הגיעה לבית-המשפט. מוחמד מחמאד תבע את עדא- וויה ובעלה עבד אל-רחמן לדיון. הוא תבע ממנה להחזיר חמש מאות ל"י במזומנים, אותם קיבלה ממנו תמורת הבטחתה להינשא לו.

"מה לי ולכל העניין?" תמה הבעל. "לא מספיק שגול ממני את אשתי, עכשיו הוא רוצה כסף?" "גם רימו אותי, עדאחיה עברה אלי כדי לגנוב את כספי," טען מוחמד, "היא עשתה זאת לפי עצת בעלה. הוא תכנן את הכל."

כוננו וכונו!

בנק דיסקונט לישראל בע"מ

הוא היה ידידה של המשפחה, מושיעה וגואל החסיד שחמד

שולחנו; יחד היו משיחים שעות ארוכות בעניני מדרש והלכה.

יד בצהר הוא ידיד אמיתי, אומר הפתגם העממי. תוך זמן קצר ניתנה לאפרים סגל ההזדמנות להוכיח את ידידותו בעת צרה. הזמנים היו קשים. התקופה היתה תקופת מלחמת העולם השנייה ומורדיגור נשלל הרשיון לחנותו, מקור פרנסתו היחיד.

כאשר אדם חומד את אשת רב מבוקשו - הרי זה נוגע רק וזדת ישראל. כאשר האדם הזה נוקט בא ננשל את בעל האשה החמודו הדבר להיות ברשות הפרט. אולם כאשר האיש המפר א גם מועמד של אגודת-ישראל לכפות את חוקי ישראל על ה על טוהר המשפחה - הרי זה

ידידו סגל לא התמהמה, רק למוסדות ולמש- רדים, עזר לורדיגור להקים קיוסק קטן ב- רחוב שינקין. במרוצת השנים הצליח ורדיגור לחסוך סכום כסף, פתח בית-מלאכה קטן לסריגה. כל אותם השנים לא פסקה כמובן ידידותו של הגביר אפרים סגל.

זה לא הפסיק לשפוך את ליבו לפני ידידו בנפש. "מה לי כל כספי וכל רכושי, לשם מה לי זאת?" היה נוהג לומר. "בשביל מה לי הכסף אם איני רואה נחת בחיי?" כי הידידות שנקשרה בין ורדיגור לסגל הפכה להיות אהבת נפש חסידית עמוקה.

לפני עשר שנים בירך השם את מעשי ידיו של ורדיגור, והוא הצליח בעסקיו כיצרן של דברי סריגה. באחד הימים הציג לו סגל עצת-ידיד: "מה יש לך לעשות עם כל הכסף שצברת? למה לך להניחו מתחת לך, בשעה שאתה יכול לתתו לי ולהפיק רווחים?"

ורדיגור לא היסס. מפעם לפעם נתן סכומי כסף גדולים לידידו העשיר, רשם את הסכומים בנפוסו, ללא קבלה או שטר. בי- מרוצת הזמן הצטברו סכומים אלה לסך של קרוב לארבעת אלפים לירות. אז החליט ורדיגור כי הגיע הזמן לעשות גם לביתו. הוא רצה לקנות דירה מרתחת יותר. היה זה רק טבעי שהוא יפנה אל ידידו-בנפש ואל בן-ביתו הבונה בתים, אל ר' סגל.

הבעל רב אלטר ורדיגור, שאתו חמד אפרים סגל. ור' דינגר, כמו סגל, הוא סב לנכדים. למרות זאת, חלליט להיאבק במתנבל לאושר משפחתו.

שעות חבוקר המוקדמות של יום השבת, לפני שבועיים, התמלא בית- הכנסת הקטן של חסידי גור, ברחוב אחד העם 64 בתל-אביב, בכמה מנינים של מתפללים. למרות החום המעיק ששרר בחוץ הם באו עטופים בקפוטות של משי שחור ומבריק, בשטרמלים בעלי פרחת שעירות. בית-הכנסת של חסידי גור אינו בנין מפואר. הוא כולל שלושה חדרים צרים, מרוהטים בפשטות, וחצר רחבה.

קבוצת המתפללים הראשונת התישבו ליד השולחנות, עיינו בספרי גמרא, המתינו עד להאסף כל קהל המתפללים בבית-הכנסת. לפתע נפסקו כל השיחות; העיניים הורמו מעל הספרים. כל המבטים התרכזו בנקודה אחת: הדלת. שם עמד יהודי צנום וחיור, לבוש גם הוא קפוטת מבריקה וחבוש שטרמל, כשתחת זרועו תיק-תפילה קטן. את פניו לא עטרו זקן ופיאות. רק שפמפם דליל בלס על רקע פניו הכחושים.

הוא בחן בעיניים לזהות את הנוכחים, תפס מקום ליד שולחן הלימוד, נטל ספר והחל לעיין בו. רחש עבר בין הנוכחים. מפה לאוזן עברה השמועה: "רב אלטר בא. רב אלטר בא לבית-הכנסת, יהיה כשקול". השקט לא ארך זמן רב. לפתע התפרץ יהודי מבוגר לכיוון רב אלטר, נופף את אגרוסו לפניו וצעק באידיש: "שקרן, שקרן, בשביל מה באת הנה, אתה רוצה לסחוט כספיים? אתה רוצה להציק למחותני? הסתלק מפה!"

תוך שניות היה בית-הכנסת כמרקחה. סביב היהודי החייר התקבצו החסידים, כשחלקם צועקים אליו בקול-קולות: "מה אתה רוצה מסגל? אל תבוא הנה!"

רב אלטר ורדיגור (49) רעד כולו מכעס. "רבונו של עולם!" צעק, "איזה מין צדק זה? לנואף ושקרן אתם מרשים להתפלל אתכם, ואותי המרומה אתם שולחים החוצה? אין לכם ממה לפחד, לא באתי לעשות סגנד- לים, באתי רק לראות מה שלום החבורה שהטבעתי על פרצופו של סגל". שעה ארוכה עוד סערו הרוחות. לבסוף החלה התפילה. כמנהג החסידים היתה זו תפילה מלאת התלהבות, רצופה בזמורים ונעימות ערביות. רב אלטר עצמו שקע בי- תפילה, ואף זכה לעליה לתורה. לא היתה שום שערוריה וכל תיגרה לא פרצה. כי רב אפרים סגל, קבלן עשיר ובעל בית-הקפה לינית בתל-אביב, אחד המתפללים הקבועים בבית-הכנסת, לא הוכנס לשם אותה שבת.

דירה קטנה, בת חדר אחד בתל-אביב, גר יהודי פשוט וירא-שמיים, ר' אלטר ורדיגור שמו. לפני 17 שנה היה ר' אלטר בתחילת שנות שלושים שלו. למרות שלא חי חיי רווחה, לא היה חסר מאום, ודומה היה שאינו יכול להתקנא בשום אדם מהעולם הזה. הוא התפרנס מחנות מכולת קטנה. אולם יותר מכל היה ר' אלטר מרוצה מאשתו. מרים לבית רוזינס היתה צעירה ממנו בשמונה שנים. גם היא מוצאה היה מבית דתי מכובד, למדה בבית-ספר לנערות אגודת ישראל בתי-עקב, חבשה לראשה פיאה נכרית, והקפידה למלא אחר כל הי- מצוות. נוסף לכל אלה היתה מרים מבורכת ביופי גברי. יפנה השתמר גם אחרי שילדה לבעלה שתי בנות.

את הדירה שכר ר' אלטר מיהודי שאף הוא נמנה, כמוהו, על חסידי הרבי מגור. אפרים סגל היה כבר באותם הימים אדם עשיר מאוד. הוא היה קבלן משגשג ומצליח, שהקים בנינים בטיטונות, בנה כמעט את כל רחוב המלך כורש בתל-אביב. כסף לא חסר לר' אפרים סגל. אף על פי כן לא היה שמח בחלקו.

כי חיי המשפחתיים של סגל היו הר-ו- סים. אשתו, שילדה לו שלושה בנים ובנות, חלתה ואפרים לא חי עמה עוד, אם גם לא התגרש ממנה.

תוך זמן קצר הפכו ר' אלטר ור' אפרים לידידים בנפש. סגל, שבנה בתים ליד חנותו של ורדיגור, היה נכנס אליו בכל עת-פנאי, שופך לפניו את ליבו, מתנה את צרותיו. הוא החל מבקר בדירת ידידו, הפך בן-בית. יחד היו השניים מתפללים באותו בית- תפילה חסידי; יחד היו נוטעים אל הרצי מגורי, שילדה היה שמור מקום כבוד ליד